

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ З ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ**

**КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА
ТА ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ**

Назва освітньо-професійної
програми
Рівень вищої освіти
Галузь знань
Назва спеціальності
Вид дисципліни
Мова викладання

**«Правоохоронна діяльність»
перший (бакалаврський)
26 Цивільна безпека
262 Правоохоронна діяльність
основна
українська**

Програма навчальної дисципліни «Запобігання та протидія домашньому насильству» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» ЛьвДУВС.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

доцент кафедри адміністративного права та поліцейської діяльності
к.ю.н., доцент

Лідія СУКМАНОВСЬКА

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Заступник начальника управління –
начальник відділу конвойної служби
управління організації діяльності підрозділів конвойної служби
Департаменту превентивної діяльності НПУ
к.ю.н., підполковник поліції

Юрій КИЦУЛ

Завідувач кафедри соціальних дисциплін
Львівського державного
університету внутрішніх справ
к.ю.н., професор

Ярослав КОГУТ

ПОГОДЖЕНО:

гарант освітньо-професійної програми,
к.ю.н., доцент

Данило ЙОСИФОВИЧ

Програму навчальної дисципліни розглянуто та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри адміністративного права та поліцейської діяльності Навчально-наукового інституту з підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції ЛьвДУВС, протокол № 2 від 09.12.2024 р.

Розглянуто та рекомендовано до затвердження Науково-методичною радою ЛьвДУВС, протокол № 1 від 19.12.2024 р.

Розглянуто та затверджено на засіданні Вченої ради ЛьвДУВС, протокол № 11 від 23.12.2024 р.

1. МЕТА ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «*Запобігання та протидія домашньому насильству*» є: *освітня (навчальна)* – сприяти становленню сучасного всебічно-розвинутого висококваліфікованого фахівця-юриста для поліції, здатного на достатньому рівні репрезентувати органи поліції у відносинах з іншими державними органами, а також органами місцевого самоврядування та громадянами, формувати та розвивати правові знання та уміння аналізувати нормативно-правові акти і інші документи; виробляти навички самостійного аналізу адміністративно-правових явищ, умінь застосовувати отримані знання при оцінці конкретної ситуації у сімейно-побутовій сфері; виробляти настанови на оволодіння професійними вміннями та навичками; *виховна* – формувати ціннісні орієнтири слухачів відповідно до принципів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особистості; виховувати активну громадянську позицію; сприяти усвідомленню ролі та значення юридичної діяльності в розбудові та зміцненні української держави; формувати у слухачів високий рівень правової свідомості та правової культури, професійних та особистісних якостей; ознайомлення та вивчення курсантами положень нормативно-правових актів різної юридичної сили, які регулюють діяльність поліції; проведення аналізу різноманітних наукових думок щодо перспектив розвитку адміністративного законодавства України та реформування основних адміністративно-правових інститутів та визначення правових засад та організації діяльності окремих органів (підрозділів) поліції у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні набути наступні *компетентності*:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СК 3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК 5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК 7. Здатність у межах своєї компетенції ефективно забезпечувати публічну

(громадську) безпеку та порядок, у тому числі під час масових правопорушень, запобігати та протидіяти домашньому насильству.

СК 10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень.

СК 11. Здатність визначати особу правопорушника, аналізувати кількісні та якісні показники злочинності.

СК 14. Здатність правомірно застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми з дотриманням стандартів особистої безпеки, а також надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу.

СК 18. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення.

Здобувач вищої освіти ступеня вищої освіти бакалавр зі спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» повинен продемонструвати такі **результати навчання**:

РН 2. Вести міжособистісний діалог та превентивну комунікацію з метою виконання завдань професійної діяльності.

РН 3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.

РН 7. Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

РН 8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

РН 10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН 11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН 12. Адаптуватися і ефективно діяти у стандартних професійних ситуаціях, а також у разі ускладнення оперативної обстановки, підвищення фізичного та психологічного навантаження.

РН 13. Знати і розуміти вимоги законодавства, здійснювати кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні та кримінальні правопорушення, застосовувати превентивні та примусові поліцейські заходи.

РН 14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

РН 15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

РН 16. Застосовувати превентивні та примусові заходи, спрямовані на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб, публічному (громадському) порядку та безпеці, майну, законним Інтересам держави, які виникли (або можуть виникнути) внаслідок учинення кримінальних або адміністративних правопорушень.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- *на понятійному рівні:* основи теоретико-правових положень, що стосуються сутності, напрямків, видів та форм поліцейської діяльності у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, а також основні положення законодавства України, що регулюють питання пов'язані з домашнім насильством; завдання та функції поліції, її місце в структурі МВС; права і обов'язки поліцейських; види і форми адміністративної діяльності поліції; прийняття управлінських рішень в адміністративній діяльності; особливостей провадження у справах про адміністративні правопорушення, підвідомчих органам поліції; реагування поліцейськими на випадки домашнього насильства; діяльність ДОП із запобігання та протидії домашньому насильству; питання попередження та протидії жорстокому поведженню із дітьми.

- *на фундаментальному рівні:* особливості змісту суспільних відносин, що виникають під час поліцейської діяльності у сфері запобігання та протидії домашньому насильству; основні проблеми, які є актуальними для поліції у сфері охорони публічної безпеки та порядку, попередження й припинення правопорушень у сфері запобігання та протидії домашньому насильству; тенденції щодо подальшого розвитку суспільних відносин у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, а також напрямки удосконалення організації і діяльності у сфері реагування поліцейськими на випадки домашнього насильства, а також попередження та протидії жорстокому поведженню із дітьми.

- *на практично-творчому рівні:* правові основи запобігання та протидії домашньому насильству; завдання та напрямки діяльності органів поліції у сфері запобігання та протидії домашньому насильству; основні положення законодавства України, що регулює роботу підрозділів поліції у сфері запобігання та протидії домашньому насильству; їх завдання, функції, місце серед інших підрозділів поліції; особливості змісту суспільних відносин, що виникають у сімейно-побутовій сфері; основні проблеми, які є актуальними під час забезпечення прав та законних інтересів осіб у вказаній сфері, тенденції щодо подальшого розвитку суспільних відносин у сфері запобігання та протидії домашньому насильству; систему, структуру та основи організації діяльності підрозділів поліції щодо запобігання та протидії домашньому насильству: відділ дільничних офіцерів поліції; відділ ювенальної превенції; відділ контролю за обігом у сфері дозвільної системи.

вміти:

- *на репродуктивному рівні:* формулювати визначення основних понять та категорії, що відображають сутність домашнього насильства, його види; добирати нормативні акти, які регламентують поліцейську діяльність у сфері запобігання та протидії домашньому насильству; тлумачити адміністративно-правові норми; застосовувати до конкретних правових ситуацій норми адміністративного законодавства України, яке регулює: порядок прийняття управлінських рішень поліцією та їх посадовими особами; форми взаємодії органів поліції з іншими правоохоронними органами, населенням в сфері охорони запобігання та протидії домашньому насильству; підстави і межі застосування адміністративно-примусових заходів; порядок здійснення процесуальних дій та оформлення адміністративно-процесуальних документів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству; підстави і порядок притягнення винних до адміністративної відповідальності.

- *алгоритмічному рівні:* довільно використовувати засвоєні знання для розв'язання типових ситуацій, що виникають під час діяльності працівників Національної поліції в сфері запобігання та протидії домашньому насильству, попередження та припинення правопорушень у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, а також організувати свою діяльність на основі певного алгоритму; здійснювати процесуальні дії і складати процесуальні документи щодо проведення процесуальних дій.

- *на евристичному рівні:* орієнтуватися та вірно оцінювати ситуацію, що склалася у процесі зміни професійних завдань та ускладнення оперативної обстановки, та кваліфіковано проводити процесуальні дії під час реагування на випадки домашнього насильства; знаходити шляхи розв'язання задач, що виникають у поліцейського під час виявлення, припинення правопорушень, застосування заходів адміністративного примусу, а також спілкуванні з громадянами і правопорушниками; довільно використовувати засвоєні знання для розв'язання типових професійних ситуацій, що виникають під час виконання службових завдань;

- *на творчому рівні:* переосмислювати наявні знання стосовно нових фактів; адаптувати раніше отриманий досвід до змінних умов та нестандартних ситуацій; знаходити шляхи розв'язання нетипових завдань, що виникають під час виявлення, припинення правопорушень на сімейно-побутовому ґрунті, а також спілкуванні з громадянами і правопорушниками; варіативно розв'язувати професійні завдання працівника Національної поліції під час реагування на випадки домашнього насильства; у вмінні самостійно вести експериментальну, науково-дослідницьку діяльність.

Види занять, за допомогою яких формуються програмні результати навчання: лекційні заняття, семінарські та практичні заняття, проведення яких поєднується із самостійною роботою.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМНОГО МАТЕРІАЛУ

ТЕМА № 1. Поняття, види та правове регулювання попередження домашнього насильства

Домашнє насильство як порушення прав людини та соціальна проблема. Масштаби насильства в Україні. Глобальний вимір, проблеми. Історико-правовий екскурс.

Гендерно-обумовлене насильство поняття, види.

Розвиток концепції попередження та протидії домашньому насильству в міжнародних документах.

Загальна декларація ООН про права людини (1948), про права на життя, свободу від насильства та дискримінації. Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (1979). Декларація ООН про викорінення насильства щодо жінок (1993). Міжнародний пакт про економічні, культурні та соціальні права (1966). Конвенція ООН про права дитини. Європейська Конвенція про права людини та основоположні свободи. Рішення Європейського суду з прав людини у справах щодо домашнього насильства як джерело національного права, Конвенція Ради Європи «Про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами» (Стамбульська конвенція).

Становлення діяльності міжнародних організацій у протидії домашньому насильству (Організація Об'єднаних Націй, Рада Європи, Організація з безпеки та співробітництва в Європі, Дитячий Фонд ООН ЮНІСЕФ).

Національне законодавство щодо протидії насильству у родиннопобутовій сфері. Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». Основні положення.

Поняття та види домашнього насильства. Фізичне, психологічне, сексуальне та економічне насильство. Визначення та основні прояви та ознаки.

Види відповідальності за скоєння домашнього насильства. Адміністративна відповідальність. Кримінальна відповідальність.

Протидія та попередження домашньому насильству як напрямок державної політики України. Концепція Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2023 року (Затверджена Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 728-р від 10 жовтня 2018 року).

Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року (Затверджена Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 229-р від 5 квітня 2017 р.).

ТЕМА № 2. Реагування поліцейським на випадки домашнього насильства

Поняття та зміст адміністративно-юрисдикційної діяльності ДОП щодо попередження домашнього насильства. Організація превентивної та профілактичної роботи ДОП. Підстави для вжиття заходів щодо попередження домашнього насильства. Поняття, завдання та принципи провадження в справах

про адміністративні правопорушення. Особливості провадження справ про вчинення домашнього насильства, їх підвідомчість та стадії провадження.

Стадія порушення адміністративної справи про вчинення домашнього насильства: теоретико-правова характеристика. Особливості діяльності дільничного офіцера поліції на стадії підготовки та передачі адміністративної справи про вчинення домашнього насильства на розгляд до суду.

Стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення:

- порушення справи і попереднє з'ясування її обставин;
- розгляд справи та прийняття у ній рішення (постанови);
- перегляд справи (оскарження або опротестування постанови у справі про адміністративне правопорушення);
- виконання винесеної постанови про накладення адміністративного стягнення.

Підстави, межі, порядок застосування заходів забезпечення провадження дільничними офіцерами поліції у вказаній категорії справ. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству: терміновий заборонний припис стосовно кривдника; обмежувальний припис стосовно кривдника; взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи; направлення кривдника на проходження програми для кривдників.

Нормативно-правові документи МВС щодо протидії домашньому насильству.

Суд, як уповноважений орган розглядати та приймати рішення у справах про вчинення домашнього насильства. Оскарження рішення. Стадія виконання постанови у справі про адміністративні правопорушення передбачені ст.173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення (Вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування).

ТЕМА № 3. Взаємодія дільничного офіцера поліції з органами виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадськістю та міжнародними організаціями щодо запобігання та протидії домашньому насильству

Принципи координації та взаємодії в діяльності щодо протидії домашньому насильству.

Основні суб'єкти попередження домашнього насильства та надання допомоги постраждалим від домашнього насильства.

Повноваження та функції підрозділів Міністерства соціальної політики як уповноваженого органу державної влади у сфері попередження домашнього насильства, Міністерства охорони здоров'я.

Взаємодія ДОП з підрозділами Міністерства соціальної політики, Міністерства охорони здоров'я щодо протидії домашньому насильству. Центри соціальних служб у справах сім'ї, дітей та молоді. Служба у справах дітей.

Міжнародні та громадські організації як суб'єкти попередження домашнього насильства. Повноваження та можливості міжнародних та громадських організацій у співпраці з Національною поліцією. Основні

міжнародні та неурядові організації, працюють у сфері попередження насильства в сім'ї. Національна «Гаряча лінія» з питань запобігання домашньому насильству центру «Ла Страда - Україна».

Діяльність мобільних бригад соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та насильства за ознакою статі. Роль ЗМІ в попередженні домашнього насильства та співпраця із дільничним офіцером поліції. Надання допомоги постраждалим від домашнього насильства – частина державної політики та зобов'язання держави.

Єдиний державний реєстр випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі. Суб'єкти надання допомоги постраждалим від домашнього насильства.

Правова основа діяльності центрів соціально-психологічної допомоги. Інструкція щодо порядку взаємодії структурних підрозділів, відповідальних за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та відповідних підрозділів органів внутрішніх справ з питань здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї (Спільний Наказ МВС, Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту України № 3131/386 від 7 вересня 2009 року).

Центри соціально-психологічної реабілітації для дітей (Постанова Кабінету Міністрів України від 28 січня 2004 року №87 Про затвердження Типового положення про центр соціально-психологічної реабілітації дітей). Важливість здійснення корекційної роботи із особами, які вчинили домашнє насильство.

Програми для кривдників: зміст, сутність, спрямованість, суб'єкти, впровадження. Наказ Міністерства соціальної політики від 01.08.2018 №1434 «Про затвердження Типової програми для кривдників».

Особливості організації проведення програм для кривдників, здійснення контролю за проходженням правопорушником програми для кривдників. Відповідальність за ухилення від проходження програми для кривдників (ст.390-1 «Невиконання обмежувальних заходів, обмежувальних приписів або не проходження програми для кривдників» Кримінального кодексу України).

ТЕМА № 4. Діяльність ДОП із запобігання та протидії домашньому насильству

Юридична відповідальність за вчинення домашнього насильства.

Невиконання термінового заборонного припису особою, стосовно якої він винесений. Неповідомлення уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про місце свого тимчасового перебування в разі його винесення.

Повноваження дільничних офіцерів поліції у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Порядок винесення термінового заборонного припису.

Особливості розгляду ДОП заяв і повідомлень про вчинення домашнього насильства. Алгоритм дій дільничного офіцера поліції під час розгляду заяв і повідомлень про вчинення домашнього насильства, що містять ознаки адміністративного правопорушення.

ТЕМА № 5. Попередження та протидія жорстокому поводженню із дітьми

Вчинення домашнього насильства щодо неповнолітніх осіб. Жорстоке поводження із дітьми як прояв насильства. Діяльність, повноваження органів опіки і піклування щодо попередження та припинення жорстокого поводження із дітьми, а також домашнього насильства, що вчиняється дітьми.

Особливості та функції діяльності відповідних підрозділів Національної поліції (ювенальної превенції) у справах щодо попередження та протидії домашньому насильству над дітьми та такому, що вчиняється дітьми.

Діяльність дільничного офіцера поліції щодо протидії домашньому насильству над дітьми. Поняття та сутність складних життєвих обставин в яких перебуває дитина.

Поняття та особливості встановлення статусу сім'ї, що опинилась у складних життєвих обставинах. Особливості роботи з дітьми які скоїли насильство в сім'ї. «Зелені кімнати» як система роботи із дітьми.

ТЕМА № 6. Загальні положення та особливості винесення поліцейськими термінового заборонного припису, проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства

Поняття та загальні положення винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника. Заходи, що може містити терміновий заборонний припис. Дія термінового заборонного припису. Реквізити термінового заборонного припису стосовно кривдника.

Діловодство, пов'язане з винесенням термінового заборонного припису стосовно кривдника. Заповнення журналу реєстрації повідомлень про місце тимчасового перебування кривдника.

Контроль за додержанням вимог чинного законодавства України під час винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника.

Оцінка ризиків вчинення домашнього насильства. Обмежувальний припис стосовно кривдника. Заходи тимчасового обмеження прав кривдника або покладення на нього обов'язків.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Адміністративна діяльність поліції в умовах воєнного стану / О.І. Безпалова, К.О. Чишко, А.С. Бахаєва, В.С. Макаренко. Харків: ХНУВС, 2022. 105 с.
2. Адміністративно-правове забезпечення діяльності органів публічної адміністрації щодо попередження насильства в сім'ї відносно дітей: монографія / І.П. Катеринчук, Х.П. Ярмакі, М.М. Заїка, О.М. Ткаленко. Одеса: ОДУВС, 2016. 178 с.
3. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції: навчальний посібник / кол. авторів; за заг. ред. Ю. С. Назара. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 396 с.
4. Актуальні проблеми протидії домашньому насильству : навчальний посібник / А. Б. Блага, О. С. Тунтула, О. О. Кочемировська ; за заг. ред. А. Б. Благої. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 208 с.
5. Алгоритми дій працівників патрульної поліції на місці події (у схемах) : навч. посіб. / Валєєв Р. Г., Мислива О. О., Фурса В. В., Герасимчук Ю. В. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 140 с.
6. Діяльність прокурора щодо запобігання та протидії домашньому насильству : наук.-практ. посіб. / [С. І. Мінченко та ін.] ; Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України, Проект Європ. Союзу "Pravo-Justice". Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2019. 102 с.
7. Діяльність уповноважених підрозділів Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству: Навчальний посібник до спеціалізованого курсу із запобігання та протидії домашньому насильству. Ч. 1. Київ: Координатор проектів ОБСЄ в Україні, 2020. 188 с.
8. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. К.: Ваїте, 2019. 288 с.
9. Запобігання та протидія домашньому насильству підрозділами Національної поліції [Текст]: метод. рек. / [В.Л. Костюк, Н.В. Федоровська, М.В. Пашковська]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. 42 с.
10. Запобігання та протидія домашньому насильству: підручник / О.В. Ковальова, А.І. Берендєєва. Одеса: ОДУВС. 2022. 368 с.
11. Кваліфікація та основи методики розслідування домашнього насильства: навчальний посібник / С. Романцова, Н. Устрицька, І. Гловюк та ін.; за ред. І. Гловюк, Н. Лащук, С. Романцової. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 404 с.
12. Митник У.М. Кримінально-правові та кримінологічні засади протидії домашньому насильству в Україні та країнах Європейського Союзу : дис...на здобуття ступеня докт. філос. (081-Право). К.: КУП НАН України, 2021. 269 с.
13. Організація діяльності мобільних груп реагування на факти вчинення домашнього насильства: метод. рек. / С.В. Альошкін, О.В. Даценко, К.Л. Бугайчук, Т.М. Малиновська. Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ. 2019. 35 с.
14. Поліцейська (адміністративна) діяльність : навч. посіб. / [О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, С. О. Шатрава та ін.], за заг. ред. О. І. Безпалової ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2020. 396 с.

15. Поліцейська діяльність: Підручник / Кол. авторів: А.О. Собакарь, А.Є. Фоменко, Б.Л. Логвиненко та ін. За заг. ред. Р.В. Миронюка. Дніпро: ДДУВС, 2021. 374 с.

16. Поліцейська діяльність : підручник / С. С. Вітвіцький, В. С. Тулінов, О. М. Мердова та ін.; за заг. ред. проф. С. С. Вітвіцького. Київ : ВД Дакор, 2021. 372 с.

17. Поліцейська діяльність: адміністративно-правове регулювання: навчальний посібник / Ю. А. Хатнюк, О. Б. Мороз, В. В. Бондар, М. Ю. Самченко, С. С. Гнатюк, Є. В. Кобко ; за ред. Ю. С. Назара. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. 632 с.

18. Роль і завдання поліції в місцевій системі запобігання та протидії домашньому насильству: посіб. / С.В. Альошкін, К.Л. Бойчук, О.В. Даценко, О.В. Ковальова / за заг. ред. А.Б. Благої. К., 2023. 221 с.

19. Харитонова О. В. Ключові засади гендерної політики в кримінальному праві України та основні напрями реформ щодо протидії насильству стосовно жінок та домашньому насильству : наук.-практ. посіб. Харків : Права людини, 2018. 342 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України від 28 червня 1996 р: офіц. вид. (станом на 30. 09. 2016). Верховна Рада України. К.: Парлам. вид-во, 1996. Ст. 141

2. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульська конвенція) від 11.05.2011. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-11#Text

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України у редакції від 03.07.2019. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. додаток до № 51. Ст. 1122

4. Кримінальний кодекс України: Закон України у редакції від 27.06.2019. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. Ст. 131

5. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 40-41. Ст. 492

6. Про Національну поліцію: Закон України у редакції від 01.01.2019. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40-41. Ст. 379

7. Про безоплатну правову допомогу: Закон України у редакції від 04.11.2018. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 51. Ст. 577

8. Про місцеві державні адміністрації: Закон України у редакції від 11.01.2019 Відомості Верховної Ради України. 1999. № 20-21. Ст. 190.

9. Про звернення громадян: Закон України у редакції від 16.07.2019. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 47. Ст. 257.

10. Про прокуратуру: Закон України у редакції від 28.08.2018. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 2-3. Ст. 12.

11. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 № 2229–VIII. Відомості Верховної Ради. 2018. № 5. Ст. 35.

12. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: закон України від 08.09.2005 № 2866-IV. Електронний ресурс. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>

13. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: закон України від 24.01.1995 № 20/95-ВР. Електронний ресурс. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95-вр>

14. Про охорону дитинства: закон України від 26.04.2001 № 2402-III. Електронний ресурс. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14>

15. Про внесення змін до Кодексу про адміністративні правопорушення та інших законів України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами: закон України від 22.05.2024 № 3733-IX. Електронний ресурс. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3733-20#Text>

16. Про затвердження Типового положення про притулок для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі : постанова Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 655. Електронний ресурс. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/655-2018-п>

17. Про затвердження Положення про Національну поліцію: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 877. Редакція від 27.04.2019. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-%D0%BF>

18. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878. Редакція від 02.09.2017. Офіційний вісник України. 2014. № 72. Ст. 2026.

19. Про затвердження Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. № 1363. Редакція від 25.10.2017. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1363-2011-%D0%BF>

20. Порядок взаємодії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, закладів та установ під час забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі таких, що можуть загрожувати їх життю та здоров'ю: Постанова Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2018 р. № 800. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2018-п>

21. Про затвердження Типового положення про мобільну бригаду соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі: постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 654. Електронний ресурс. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/654-2018-п>

22. Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події: Наказ МВС України від 8 лютого 2019 р. № 100. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19>

23. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 6 листопада 2015 р. № 1376. Редакція від 29.09.2017. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>

24. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції

України: Наказ МВС України від 16.02.2018 № 111. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0371-18>

25. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад: Наказ МВС України від 28.07.2017 р. № 650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1041-17>

26. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України: Наказ МВС України від 19.12.2017 р. № 1044. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18>

27. Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України: Наказ МВС України від 25.02.2019 № 124. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0270-19>

28. Про затвердження Порядку винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника: Наказ МВС України від 01.08.2018 № 654. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0965-18>

29. Типова програма для кривдників: Наказ Міністерства соціальної політики від 01 жовтня 2018 року № 1434. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE32674.html

30. Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства: наказ Мінсоцполітики, МВС від 13.03.2019 № 369/180. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0333-19>

31. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників з іншими органами та службами: Наказ Міністерства освіти і науки України від 02.10.2018 № 1047. Електронний ресурс. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/prozatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-viyavlennya-reaguvannya-na-vipadki-domashnogo-nasilstva-i-vzayemodiyi-pedagogichnih-pracivnikiviz-inshimi-organami-ta-sluzhbami>

32. Про утворення Державної установи «Кол-центр» Міністерства соціальної політики України з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей: Наказ Міністерства соціальної політики України від 11.12.2018 № 1852.

4. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- 1.Офіційний веб-сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>
- 2.Офіційний сайт Верховної Ради України . URL: www.rada.gov.ua
- 3.Урядовий портал. Єдиний веб-потал органів виконавчої влади. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
- 4.Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України. URL: <http://www.minjust.gov.ua/>
- 5.Офіційний веб-потал Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua/>
- 6.Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua/>
- 7.Національне агентство України з питань державної служби. URL: <http://nads.gov.ua/control/uk/index>
- 8.Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». URL: <http://www.nau.ua>
9. Електронна бібліотека Львівського державного університету внутрішніх справ. URL: <http://www.lvduvs.edu.ua>

5. ФОРМИ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Основною формою контролю знань здобувачів вищої освіти є:

- другий семестр - *залік*